

Bemiddeling ▼

Koelen en prepareren ▼

Veilen ▼

Makelaardij ▼

Teeltadvies ▼

DE CODE VAN

December 2017

Coöperatieve Nederlandse Bloembollencentrale (U.A.)

Heereweg 347 ▲ Postbus 31 ▲ 2160 AA ▲ Lisse ▲ T (0252) 43 14 31 ▲ www.cnb.nl

KvK 28030197 ▲ IBAN NL35 RABO 0336 5224 95 ▲ BIC/SWIFT RABONL2U

Inhoud

1.	Corporate governance en codes	1
2.	Besturingsmodel.....	1
3.	Leden	1
4.	Raad van commissarissen.....	2
4.1	Principes en taak raad van commissarissen	2
4.2	Samenstelling van de raad van commissarissen	4
4.3	Opleiding	6
4.4	Bezoldiging	7
4.5	Tegenstrijdige belangen	7
5.	Bestuur	7
5.1	Principes en taak bestuur	7
5.2	Samenstelling van het bestuur	10
5.3	Management	10
5.4	Opleiding	10
5.5	Bezoldiging	10
5.6	Tegenstrijdige belangen	11
6.	Externe accountant	11
7.	Gedragcodes en misbruik van voorwetenschap	11
8.	Naleving en evaluatie CNB-code	12

1. Corporate governance en codes

CNB hecht veel waarde aan professionaliteit en transparantie in en bij het besturen van de organisatie alsmede bij het toezicht hierop, ofwel aan een goede “corporate governance”. Om inzicht te geven aan belanghebbenden over hoe CNB hier inhoud aan geeft, heeft CNB een eigen corporate governance code, genaamd CNB Code. Hiervoor is de NCR code van juni 2015 als voorbeeld gebruikt. De CNB Code is geplaatst op de website van CNB en daarmee voor iedereen te raadplegen.

2. Besturingsmodel

Bij de inrichting van het bestuur, het toezicht daarop, en de organisatie van de ledenbetrokkenheid kunnen coöperaties kiezen voor verschillende modellen. De keuze voor een model hangt onder andere samen met de schaalgrootte, de feitelijke dienstverlening, de mate van ledenbinding en de aansprakelijkheid van leden.

Voor grotere coöperaties, zoals CNB, kent Boek 2 Burgerlijk Wetboek de verplichting tot het instellen van een raad van commissarissen. Deze zogenaamde structuurregeling is vrij uitgebreid en heeft onder andere betrekking op de taken en bevoegdheden van de raad van commissarissen, alsmede hun benoeming.

CNB heeft het “raad van commissarissen plus-model” waarbij het bestuur bestaat uit professionele managers, niet zijnde leden, die het bestuur/de directie voeren. In dit model besturen de leden niet, maar houden uitsluitend via de raad van commissarissen toezicht. De raad van commissarissen bestaat voor een groot deel uit leden van de coöperatie waardoor bij haar adviesrol het belang van de leden mede is geborgd.

3. Leden

3.1 principes en taak leden

De leden van CNB oefenen hun invloed uit via de algemene leden vergadering (ALV). De ALV is primair belast met het wijzigen van statuten, het benoemen van commissarissen en het vaststellen van de jaarrekening.

CNB heeft niet gekozen voor een ledenraad die doorgaans de functie over van de algemene ledenvergadering overneemt.

Via andere kanalen (zoals vak-avonden en het intensieve contact dat medewerkers hebben met klanten) zijn er voldoende mogelijkheden om op de hoogte te zijn wat er speelt bij leden en de wederzijdse betrokkenheid te vergroten.

Décharge en restitutie

Goedkeuring van het door het bestuur gevoerde beleid (decharge van bestuurders) en goedkeuring van het door de raad van commissarissen uitgeoefende toezicht (decharge van commissarissen) worden afzonderlijk in de algemene ledenvergadering in stemming gebracht.

De restitutie van CNB wordt impliciet vastgesteld door de leden, met het vaststellen van de jaarrekening in de algemene ledenvergadering.

Informatie aan leden

Het bestuur en de raad van commissarissen verschaffen de algemene ledenvergadering tijdig alle relevante informatie die zij behoeft voor de uitoefening van haar bevoegdheden, tenzij een zwaarwichtig belang van CNB zich daartegen verzet. Indien door het bestuur en de raad van commissarissen een beroep wordt gedaan op een zwaarwichtig belang, wordt dit beroep gemotiveerd toegelicht.

Het bestuur is verantwoordelijk voor de kwaliteit en de volledigheid van de aan de leden openbaar gemaakte (financiële) berichten. De raad van commissarissen ziet erop toe dat het bestuur deze verantwoordelijkheid vervult.

4. Raad van commissarissen

4.1 Principes en taak raad van commissarissen

Commissarissen zien toe op een adequate behartiging van alle betrokken belangen, maar hun uiteindelijke taak is te functioneren in het belang van CNB. Hierbij mag, naast hun toezichthoudende functie, de adviesfunctie niet worden onderschat. Dit impliceert commitment van de individuele commissarissen met het specifieke karakter van de coöperatie. Hierbij past een dominante vertegenwoordiging van coöperatieleden in de raad van commissarissen. Bij het samenstellen van de raad van commissarissen heeft men dan ook een andere oriëntatie dan bij het samenstellen van de raad van commissarissen van winstgedreven ondernemingen. De aanwezigheid van leden van de coöperatie in de raad van commissarissen vraagt om extra zorg ten aanzien van de kwaliteit en achtergrond van die leden. Zowel het bestuur als de raad van commissarissen zullen voortdurend aandacht besteden aan de vaardigheden die deze leden al dan niet hebben en aan de mogelijkheid van deze leden om zich te ontwikkelen.

De raad van commissarissen van CNB is samengesteld uit 5 leden van CNB en 2 externen (zonder klantrelatie met CNB).

De raad van commissarissen heeft tot taak toezicht te houden op het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken CNB en de daarmee verbonden onderneming(en) en staat het bestuur met raad terzijde.

Elke commissaris dient geschikt te zijn om de hoofdlijnen van het totale beleid te beoordelen. Elke commissaris beschikt over de specifieke deskundigheid die noodzakelijk is voor de vervulling van zijn taak, binnen zijn rol in het kader van de profielschets van de raad. De raad van commissarissen dient zodanig te zijn samengesteld dat hij zijn taak naar behoren kan vervullen.

De raad van commissarissen streeft naar een gemengde samenstelling, onder meer met betrekking tot geslacht en leeftijd. Een herbenoeming van de commissaris vindt slechts plaats na zorgvuldige

overweging. Ook bij een herbenoeming wordt de hiervoor genoemde profielschets in acht genomen.

Het toezicht van de raad van commissarissen op het bestuur omvat onder andere:

- a) de realisatie van de doelstellingen van CNB;
- b) de strategie en de risico's verbonden aan de ondernemingsactiviteiten;
- c) de opzet en de werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen;
- d) het financiële verslaggevingsproces;
- e) de naleving van wet- en regelgeving;
- f) de verhouding met de leden; en
- g) de voor CNB relevante maatschappelijke aspecten van ondernemen.

De raad van commissarissen en de commissarissen afzonderlijk hebben een eigen verantwoordelijkheid om van het bestuur en van de externe accountant alle informatie te verlangen die de raad van commissarissen behoeft om zijn taak als toezichthoudend orgaan goed te kunnen uitoefenen. Indien de raad van commissarissen dit nodig acht kan hij informatie inwinnen van functionarissen en externe adviseurs van CNB. CNB stelt hiertoe de benodigde middelen ter beschikking. De raad van commissarissen kan verlangen dat bepaalde functionarissen en externe adviseurs bij zijn vergadering aanwezig zijn.

De raad van commissarissen bespreekt in ieder geval eenmaal per jaar de strategie en de voornaamste risico's verbonden aan de onderneming, de systematische analyse van de operationele risico's en het adequaat mitigeren van deze risico's, de uitkomsten van de beoordeling door het bestuur van de opzet, de werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen, alsmede eventuele significante wijzigingen hierin. Van het houden van de bespreking wordt melding gemaakt in het verslag van de raad van commissarissen.

De raad van commissarissen bespreekt ten minste eenmaal per jaar buiten de aanwezigheid van het bestuur zijn eigen functioneren, het functioneren van de eventuele afzonderlijke commissies van de raad van commissarissen en dat van de individuele commissarissen en de conclusies die hieraan moeten worden verbonden. Ook wordt het gewenste profiel en de samenstelling en de competentie van de raad van commissarissen besproken.

De raad van commissarissen bespreekt ten minste eenmaal per jaar buiten aanwezigheid van het bestuur zowel het functioneren van het bestuur en de conclusies die hieraan moeten worden verbonden. Het verslag van de raad van commissarissen vermeldt op welke wijze de evaluatie van de raad van commissarissen, de afzonderlijke commissies, en de individuele commissarissen heeft plaatsgevonden.

Een verslag van de raad van commissarissen is onderdeel van de jaarstukken van CNB. Hierin doet de raad van commissarissen verslag van zijn werkzaamheden in het boekjaar.

De taakverdeling van de raad van commissarissen alsmede zijn werkwijze in relatie tot het bestuur is vastgelegd in het bevoegdhedenmodel "ALV/RvC/Bestuur. Hierin wordt een doorkijk gegeven van wat er gedaan moet worden, wie daartoe bevoegd is, wie de uitvoering verzorgt en wie er toezicht houdt. Dit bevoegdhedenmodel vormt een verdere uitwerking en vastlegging als afgeleide van hetgeen in de statuten van CNB is bepaald.

Onverminderd de in een reglement neergelegde taakverdeling en werkwijze blijft iedere commissaris tegenover CNB verantwoordelijk voor het door de raad van commissarissen te houden toezicht.

De voorzitter van de raad van commissarissen ziet erop toe dat:

- a) de commissarissen hun introductie-, opleidings- en trainingsprogramma volgen;
- b) de commissarissen tijdig alle informatie ontvangen die nodig is voor de goede uitoefening van hun taak;
- c) voldoende tijd bestaat voor de beraadslagingen en besluitvormingen door de raad van commissarissen;
- d) eventuele commissies van de raad van commissarissen naar behoren functioneren;
- e) de bestuurder en de commissarissen ten minste jaarlijks worden beoordeeld op hun functioneren;
- f) de raad van commissarissen een vicevoorzitter kiest;
- g) de contacten van de raad van commissarissen met het bestuur en de ondernemingsraad naar behoren verlopen.

De voorzitter ziet erop toe dat de juiste procedures worden gevolgd en dat wordt gehandeld in overeenstemming met de wettelijke en statutaire verplichtingen. De voorzitter wordt ondersteund vanuit de organisatie door een door het bestuur aangewezen functionaris. Hij ondersteunt de voorzitter van de raad van commissarissen in de daadwerkelijke organisatie van de raad van commissarissen (informatie, agendering, evaluatie, opleidingsprogramma et cetera).

4.2 Samenstelling van de raad van commissarissen

Van elke commissaris wordt in het jaarverslag opgave gedaan van:

- a) geslacht;
- b) leeftijd;
- c) beroep;
- d) nationaliteit;
- e) nevenfuncties voor zover deze relevant zijn voor de vervulling van de taak als commissaris;
- f) tijdstip van eerste benoeming;
- g) de lopende termijn waarvoor de commissaris is benoemd;
- h) het al dan niet zijn van lid (al dan niet via een rechtspersoon waarin hij of zij direct of indirect overwegende zeggenschap heeft) van CNB.

De raad van commissarissen stelt een profielschets voor zijn samenstelling op, rekening houdend met de coöperatieve doelstelling en activiteiten van CNB alsmede de gewenste deskundigheid en achtergrond van de commissarissen. Iedere commissaris dient te zijn toegerust voor zijn taak en

dient voldoende tijd te hebben om zijn taak te vervullen. De raad van commissarissen streeft naar een gemengde samenstelling, onder meer met betrekking tot geslacht en leeftijd, hetgeen moet blijken uit de profielschets. Het streven is dat ten minste 30% van de zetels van de raad van commissarissen wordt bezet door vrouwen en ten minste 30% door mannen.

CNB streeft naar de volgende samenstelling van de raad van commissarissen als geheel.

- 5 leden van CNB en 2 externen (zonder klantrelatie met CNB).
- Ten aanzien van commissarissen die ook als klant van CNB lid zijn; een afspiegeling van de verschillende disciplines / schakels in de “bollenketen”.
- Voldoende kennis inzake IT, Informatica, marketing, financieel, fiscaal, juridisch, ondernemerschap en risicomanagement.
- Breed netwerk en inzicht in landelijke, regionale en lokale verhoudingen binnen het bloembollenvak.
- Spreiding in leeftijd en geslacht.
- Verschillende competenties qua kennis en vaardigheden (soft skills).

Minimaal een lid van de raad van commissarissen beschikt specifieke over financieel economisch expertise.

Een commissaris kan maximaal driemaal voor een periode van vier jaren zitting hebben in de raad van commissarissen. Deze termijn kan doorlopen tot de dag van de eerstvolgende vergadering van het tot benoeming van de commissarissen bevoegde orgaan, na afloop van de vier jaren. De raad van commissarissen stelt een rooster van aftreden vast om zoveel mogelijk te voorkomen dat veel commissarissen tegelijkertijd aftreden. Een commissaris treedt tussentijds af bij onvoldoende functioneren of wanneer dit anderszins naar het oordeel van de raad van commissarissen is geboden.

Een commissaris zal, voordat hij ook een functie bij een andere rechtspersoon aanvaardt, de voorzitter van de raad van commissarissen van zijn voornemen in kennis stellen. Voor zover de aanvaarding van de functie voor de commissaris en/of CNB van materieel belang is, of het onafhankelijk optreden van de commissaris komt in het gedrang, dan wel er sprake is van de schijn van belangenverstrengeling, zulks vast te stellen door de voorzitter van de raad van commissarissen, zal de commissaris de functie slechts na goedkeuring van de raad van commissarissen aanvaarden. Indien de voorzitter van de raad van commissarissen het voornemen heeft om een functie bij een andere rechtspersoon te aanvaarden meldt hij dit voornemen aan de vicevoorzitter van de raad van commissarissen die zal oordelen of de functie voor de commissaris en/of CNB van materieel belang is, of het onafhankelijk optreden van de commissaris komt in het gedrang, dan wel er sprake is van de schijn van belangenverstrengeling, waarna de raad van commissarissen al dan niet zijn goedkeuring zal verlenen.

De raad van commissarissen heeft uit zijn midden een kredietcommissie, een remuneratiecommissie en een selectiecommissie ingesteld.

Kredietcommissie

De voorzitter van de RvC heeft een specifieke rol en verantwoordelijkheid ten aanzien van het risicomanagement debiteuren waarin hij bestuursbesluiten boven bepaalde omvang dient goed te keuren. Teneinde deze verantwoordelijkheid te delen in de RvC, is vanuit de RvC een kredietcommissie gevormd, bestaande uit de voorzitter en de twee externe leden van de RvC. De kredietcommissie heeft een rol bij grote debiteuren- en contractrisico's. Het bestuur informeert de voorzitter alsmede de leden van de kredietcommissie. De voorzitter neemt initiatief richting de kredietcommissie indien nodig. Specifieke bevoegdheden zijn afzonderlijk vastgelegd in het bevoegdhedenmodel "risicomanagement debiteuren".

Van de vergaderingen van een Kredietcommissie worden notulen gemaakt. Deze notulen worden vanwege de markt- en klantgevoelige informatie niet gedeeld met de gehele raad van commissarissen.

Remuneratiecommissie

De remuneratiecommissie heeft de verantwoordelijkheid betreffende het bezoldigingsbeleid van het bestuur. Hierin komen bijvoorbeeld de bezoldigingsstructuur en de hoogte van de vaste bezoldiging, pensioenrechten, afvloeiingsregelingen en overige vergoedingen, alsmede de prestatiecriteria en de toepassing daarvan aan de orde. De Remuneratiecommissie legt hierover verantwoording af aan de RvC.

Selectiecommissie

De RvC heeft uit haar midden een selectiecommissie ingesteld die de selectie en voordracht van een nieuw lid voor de RvC voorbereidt. De uiteindelijke kandidaat wordt door de RvC voorgedragen aan de ALV.

Gedelegeerd commissaris

Een gedelegeerd commissaris is een commissaris met een bijzondere taak. De delegatie kan niet verder gaan dan de taken die de raad van commissarissen zelf heeft en omvat niet het besturen van CNB. Zij strekt tot intensiever toezicht en advies en meer geregeld overleg met het bestuur. Het gedelegeerd commissariaat is slechts van tijdelijke aard. Delegatie kan niet de taak en bevoegdheid van de raad van commissarissen wegnemen. De gedelegeerd commissaris blijft lid van de raad van commissarissen.

Tijdelijk overnemen bestuurstaak

De commissaris die tijdelijk voorziet in het bestuur bij belet en ontstentenis van bestuurders treedt uit de raad van commissarissen om de bestuurstaak op zich te nemen.

4.3 Opleiding

Alle commissarissen volgen na benoeming een introductieprogramma, waarin in ieder geval aandacht wordt besteed aan algemene financiële en juridische zaken, de financiële verslaggeving door de coöperatie, de specifieke aspecten die eigen zijn aan de coöperatie en haar ondernemingsactiviteiten, en de verantwoordelijkheden van de commissaris. De raad van

commissarissen beoordeelt jaarlijks op welke onderdelen commissarissen gedurende hun benoemingsperiode behoefte hebben aan nadere training of opleiding. CNB speelt hierin een faciliterende rol.

4.4 Bezoldiging

De algemene ledenvergadering stelt de bezoldiging van de commissarissen vast. De bezoldiging van de commissarissen is niet afhankelijk van de resultaten van CNB.

4.5 Tegenstrijdige belangen

Elke vorm en schijn van belangenverstremgeling tussen CNB en commissarissen wordt vermeden. Besluiten tot het aangaan van transacties waarbij tegenstrijdige belangen van commissarissen spelen behoeven de goedkeuring van de raad van commissarissen.

Overeenkomsten met commissarissen, dan wel overeenkomsten met een rechtspersoon waarin een commissaris direct of indirect overwegende zeggenschap heeft, van een type zoals die ook met (andere) coöperatieleden worden afgesloten behoeven eveneens goedkeuring van de raad van commissarissen in het geval condities worden overeengekomen die afwijkend zijn van hetgeen binnen CNB gangbaar is.

Alle transacties waarbij tegenstrijdige belangen van commissarissen spelen worden onder in de branche gebruikelijke condities overeengekomen.

Een commissaris meldt een (potentieel) tegenstrijdig belang terstond bij de voorzitter van de raad van commissarissen en verschaft daarover alle informatie. De voorzitter van de raad van commissarissen meldt een (potentieel) tegenstrijdig belang terstond bij de vicevoorzitter van de raad van commissarissen en verschaft daarover alle relevante informatie. In geval er sprake is van een potentieel tegenstrijdig belang tussen of met de voorzitter en/of vice voorzitter, wordt hiervan melding gedaan aan de RvC als geheel. Een commissaris neemt niet deel aan de discussie en de besluitvorming over een onderwerp of transactie waarbij deze commissaris een tegenstrijdig belang heeft.

De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor de besluitvorming over de omgang met tegenstrijdige belangen bij bestuurders, commissarissen en de externe accountant in relatie tot CNB.

5. Bestuur

5.1 Principes en taak bestuur

Het bestuur is belast met het besturen van CNB. Dit betekent dat het bestuur de verantwoordelijkheid draagt voor de realisatie van de doelstellingen van CNB, de strategie met het bijbehorende risicoprofiel, de beleidsbepaling en de voorbereiding en uitvoering daarvan, de resultaatontwikkelingen en de voor de relevante maatschappelijke aspecten van het ondernemen.

Het bestuur legt verantwoording af over het vervullen van zijn bestuurstaak aan de raad van commissarissen en aan de algemene ledenvergadering. Het bestuur verschaft de raad van commissarissen tijdig alle informatie die nodig is voor de uitoefening van de taak van de raad van commissarissen.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het naleven van alle relevante wet- en regelgeving, het beheersen van de risico's verbonden aan de ondernemingsactiviteiten en voor de financiering van CNB. Het bestuur rapporteert over de interne risicobeheersings- en controlesystemen aan de raad van commissarissen.

Het bestuur is in staat de hoofdlijnen van het totale beleid te beoordelen en beschikt over de specifieke deskundigheid die noodzakelijk is voor de vervulling van zijn taak.

Het bestuur stelt een bevoegdhedenmodel op, waar het bestuur, de raad van commissarissen en alle werknemers van de coöperatie aan zijn gebonden. De raad van commissarissen stelt dit bevoegdhedenmodel vast.

Beleid & strategie

Het bestuur legt ter goedkeuring aan de raad van commissarissen voor:

- a) de operationele en financiële doelstellingen van CNB;
- b) de strategie die moet leiden tot het realiseren van de doelstellingen;
- c) de randvoorwaarden die bij de strategie worden gehanteerd, bijvoorbeeld ten aanzien van de financiële ratio's;
- d) de voor CNB relevante maatschappelijke aspecten van ondernemen.

De hoofdzaken hiervan worden vermeld in het jaarverslag.

Risicomanagement

Bij CNB is een intern risicobeheersings- en controlesysteem aanwezig. Als instrumenten van het interne risicobeheersings- en controlesysteem worden gehanteerd:

- a) risicoanalyses van de operationele en financiële doelstellingen;
- b) aanwijzingen voor de inrichting van de financiële verslaggeving en de voor de opstelling daarvan te volgen procedures;
- c) een systeem van monitoring en rapportering inzake de risicobeheersing en interne controle;
- d) verantwoord omgaan met persoons- en bedrijfsgegevens en een adequate beveiliging hiervan.

Jaarverslag

In het jaarverslag geeft het bestuur:

- a) een beschrijving van de voornaamste risico's;
- b) een beschrijving van de opzet en werking van interne risicobeheersings- en controlesystemen met betrekking tot de voornaamste risico's in het boekjaar;

- c) een beschrijving van eventuele belangrijke tekortkomingen in de interne risicobeheersings- en controlesystemen die in het boekjaar zijn geconstateerd en welke eventuele significante wijzigingen in die systemen zijn aangebracht. Welke eventuele belangrijke verbeteringen van die systemen zijn gepland en dat een en ander met de raad van commissarissen is besproken. Ten aanzien van financiële verslaggevingsrisico's verklaart het bestuur in het jaarverslag dat de interne risicobeheersings- en controlesystemen een redelijke mate van zekerheid geven dat de financiële verslaggeving geen onjuistheden van materieel belang bevat en dat de risicobeheersings- en controlesystemen naar behoren hebben gewerkt. Het bestuur geeft hiervan een duidelijke onderbouwing.

Gedragscode

CNB heeft ervoor gekozen om geen gedragscode voor leden op te stellen. CNB hecht groot belang aan een cultuur waarbinnen het mogelijk is om elkaar aan te spreken op gewenst en ongewenst gedrag en hier het gesprek met elkaar over aan te gaan. De meerwaarde van een schriftelijke code hierbij wordt onvoldoende gezien, mede als gevolg van de lage wederkerigheid die voortvloeit uit het feit dat leden van CNB statutair niet verplicht zijn van de dienstverlening van CNB gebruik te maken.

Klokkenluidersregeling

Het bestuur stelt een klokkenluidersregeling op waarin werknemers van CNB zonder gevaar voor hun rechtspositie en, indien door de werknemer gewenst, anoniem de mogelijkheid hebben aan de voorzitter van het bestuur of aan een door de voorzitter van het bestuur aangewezen functionaris te rapporteren over vermeende onregelmatigheden binnen CNB van algemene, operationele en financiële aard. Vermeende onregelmatigheden die het functioneren van bestuurders betreffen worden gerapporteerd aan de voorzitter van de raad van commissarissen.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen en duurzaamheid

CNB hecht waarde aan maatschappelijk verantwoord ondernemen door samenhangende aspecten waaronder duurzaamheid, een belangrijke rol te laten spelen in de afwegingen en besluitvorming bij investeringsbeslissingen.

Documenten op website

Het bestuur plaatst de volgende documenten op de website van CNB, die toegankelijk is voor leden en derden.

- a) de statuten
- b) de CNB Code
- c) de klokkenluidersregeling
- d) de profielschetsen van de raad van commissarissen
- e) het rooster van aftreden van de raad van commissarissen

5.2 Samenstelling van het bestuur

Het bestuur van CNB kan bestaan uit één of meerdere bestuurders. Er is geen zittingstermijn voor het bestuur vastgesteld.

Van de bestuurder wordt in het jaarverslag opgave gedaan van:

- a) geslacht;
- b) leeftijd;
- c) beroep;
- d) nationaliteit;
- e) nevenfuncties voor zover deze relevant zijn voor de vervulling van de taak als bestuurder.

De bestuurder zal, voordat hij ook een functie bij een andere rechtspersoon aanvaardt, de voorzitter van de raad van commissarissen van zijn voornemen in kennis stellen. Voor zover de aanvaarding van de functie voor de bestuurder en/of CNB van materieel belang is naar oordeel van de voorzitter van de raad van commissarissen, zal de bestuurder de functie slechts na goedkeuring van de raad van commissarissen aanvaarden.

5.3 Management

Onder leiding van het bestuur functioneren managers die een belangrijke rol hebben in de beleidsvoorbereiding en daarnaast operationeel verantwoordelijkheid dragen voor één of meerdere bedrijfsactiviteiten.

5.4 Opleiding

Het bestuur beoordeelt jaarlijks in overleg met de remuneratiecommissie op welke onderdelen het bestuur behoefte heeft aan nadere training of opleiding. CNB speelt hierin een faciliterende rol. Desgewenst kan de bestuurder na benoeming deelnemen aan een introductie/opleidingsprogramma. In dit programma wordt ten minste aandacht besteed aan algemene financiële en juridische zaken, de financiële verslaggeving door de coöperatie, de specifieke aspecten die eigen zijn aan de coöperatie en haar ondernemingsactiviteiten en de verantwoordelijkheden van de bestuurder.

5.5 Bezoldiging

De bestuurder ontvangt voor zijn werkzaamheden een bezoldiging van CNB, die wat betreft de hoogte en structuur zodanig is dat gekwalificeerde en deskundige bestuurders kunnen worden aangetrokken en behouden. Bij vaststelling van de bezoldiging wordt de invloed ervan op de beloningsverhoudingen binnen CNB meegewogen. Er is uit de raad van commissarissen een remuneratiecommissie ingesteld die een voorstel rondom bezoldiging van de bestuurder voorbereid. De raad van commissarissen stelt de bezoldiging vast. Bezoldiging bestaat uit een vaste beloning en een resultaatgebonden component.

CNB verstrekt aan haar bestuurder geen persoonlijke leningen, garanties en dergelijke tenzij in de normale uitoefening van het bedrijf en tegen daarvoor voor het gehele personeel en/of (overige) leden geldende voorwaarden en na goedkeuring van de raad van commissarissen.

De vergoeding bij ontslag van de bestuurder bedraagt maximaal eenmaal het jaarsalaris van de desbetreffende bestuurder.

5.6 Tegenstrijdige belangen

Elke vorm en schijn van belangenverstremming tussen CNB en de bestuurder wordt in beginsel vermeden doordat een bestuurder geen lid en ook geen klant van CNB mag zijn.

De bestuurder meldt een (potentieel) tegenstrijdig belang terstond bij de voorzitter van de raad van commissarissen.

Een bestuurder neemt niet deel aan de discussie en de besluitvorming over een onderwerp of transactie waarbij de bestuurder een tegenstrijdig belang heeft. De raad van commissarissen stelt vast of sprake is van een tegenstrijdig belang en besluit of goedkeuring verleend wordt tot het aangaan van de transactie.

6. Externe accountant

De externe accountant wordt benoemd door de algemene ledenvergadering. De raad van commissarissen doet daartoe een voordracht waarbij het bestuur een advies uitbrengt aan de raad van commissarissen.

Het bestuur nodigt de accountant uit voor de algemene ledenvergadering waarin de jaarrekening zal worden behandeld. De aanwezigheid van de externe accountant in deze vergadering doet geen afbreuk aan de algemene verantwoordingsplicht van het bestuur en de raad van commissarissen aan de algemene ledenvergadering, alsmede hun plicht om – tenzij een zwaarwegend belang zich daartegen verzet – aan de algemene vergadering alle gevraagde inlichtingen te verschaffen. De externe accountant kan alleen bevestigd worden over zijn controlewerkzaamheden en over zijn verklaring in de jaarrekening. De inhoud van de jaarrekening is de primaire verantwoordelijkheid van het bestuur.

De registeraccountant brengt omtrent zijn onderzoekverslag uit aan het bestuur en de raad van commissarissen. Hij geeft de uitslag van zijn onderzoek in een verklaring weer.

7. Gedragscodes en misbruik van voorwetenschap

Bestuurders, commissarissen, en leden zullen, bij het (nemen van een besluit tot het al dan niet) aangaan van transacties met CNB en/of medeleden, geen oneigenlijk gebruik maken van informatie die zij, als betrokkene bij het bepalen van het dagelijkse beleid of het mede bepalen van het dagelijkse beleid dan wel het toezicht houden op het beleid en de algemene gang van zaken bij CNB dan wel anderszins uit hoofde van hun directe betrokkenheid bij het coöperatief ondernemerschap, hebben verworven, terwijl deze informatie (nog) niet algemeen bekend is bij de overige leden. Deze leden zullen deze kennis niet verder verspreiden voor zover deze kennis niet mag worden geacht algemeen bekend te zijn onder de (overige) leden.

8. Naleving en evaluatie CNB-code

Het bestuur en de raad van commissarissen zijn verantwoordelijk voor de corporate governance van de coöperatie en dragen ieder vanuit hun specifieke taak en bevoegdheden zorg voor naleving van alle principes en regels van deze code. Hierover leggen zij in het jaarverslag verantwoording af aan de algemene ledenvergadering.

De CNB-code wordt jaarlijks geëvalueerd op actualiteit door het bestuur en de raad van commissarissen.